

УДК 004:37.013.42:005.336.2

Бугас Н.В., к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

ЦИФРОВА ВЗАЄМОДІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ КОМАНДНИХ І ЛІДЕРСЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

У 2025 році цифрові технології стали невід'ємною частиною управлінських практик, трансформуючи способи взаємодії в командах та розвиток лідерських компетентностей. Віддалена робота, гібридні моделі та інноваційні платформи вимагають від лідерів нових підходів до управління та комунікації. У цьому контексті цифрова взаємодія виступає ключовим інструментом формування ефективних команд та розвитку лідерських якостей. Цифрова взаємодія охоплює використання онлайн-платформ, інструментів для спільної роботи та комунікації, що дозволяють командам ефективно співпрацювати незалежно від фізичної відстані. Вона включає в себе відеоконференції, чати, спільні документи та інші технології, що сприяють безперервному обміну інформацією та ідеями. Згідно з дослідженням, опублікованим у 2025 році, цифрове лідерство передбачає здатність керувати організаціями через складнощі технологічного світу, ефективно використовуючи цифрові технології, дані та сучасні стратегії для покращення продуктивності та інноваційності.

Цифрові інструменти дозволяють створювати віртуальні команди, які можуть ефективно співпрацювати, незважаючи на відстань. Вони сприяють розвитку таких командних компетентностей, як комунікація: регулярні онлайн-зустрічі та чати забезпечують постійний обмін інформацією, спільне вирішення проблем: використання спільних документів та платформ для колективної роботи над завданнями, гнучкість та адаптивність: здатність швидко реагувати на зміни та адаптуватися до нових умов. Практичний досвід показує, що організації, які активно впроваджують цифрові інструменти, досягають вищих результатів у командній роботі та інноваційності. Цифрова взаємодія також є потужним інструментом розвитку лідерських компетентностей. Вона сприяє розвитку таких якостей, як емоційний інтелект: здатність розуміти та управляти емоціями своїми та членів команди. стратегічне мислення: вміння бачити загальну картину та приймати обґрунтовані рішення. інноваційність: здатність впроваджувати нові ідеї та підходи, управління змінами: вміння ефективно впроваджувати зміни в організації [3, 4, 5].

Цифрові інструменти дозволяють створювати віртуальні команди, які ефективно співпрацюють незалежно від географічного розташування учасників. Такі платформи забезпечують інтерактивну комунікацію, спільне планування завдань та координацію роботи, що сприяє формуванню навичок командної взаємодії. Так віртуальні командні проекти на прикладі КНУТД, де студенти факультету економіки та управління реалізували спільний проект з розробки бізнес-стратегії, використовуючи Microsoft Teams та Trello. Кожен учасник відповідав за окремий модуль проекту та координував виконання завдань через онлайн-чати і як результат – було відзначено покращення навичок командної роботи, ефективності планування завдань та міжособистісної взаємодії.

За допомогою онлайн-симуляції у Львівському національному університеті імені І. Франка студенти проходили курс з управління проєктами на платформі Simformer, де команди вирішували бізнес-кейси та презентували стратегії і як результат: формування критичного мислення, навичок колективного ухвалення рішень та командного духу. Так, по міжнародним проєктам Erasmus+ студенти Київського національного університету імені Т. Шевченка та Варшавського університету працювали над цифровою кампанією для соціального проєкту, застосовуючи Google Workspace, Zoom та Miro (Erasmus+, 2025), що в свою чергу дало поштовх розвитку міжкультурної командної взаємодії, організаційних навичок та здатності ефективно працювати дистанційно [7, 8].

Цифрова взаємодія є також потужним інструментом формування лідерських компетентностей, сприяючи розвитку стратегічного мислення, емоційного інтелекту, управлінських навичок та здатності впроваджувати інноваційні рішення.

Програма наставництва у Національному університеті «Києво-Могилянська академія». Молоді лідери працювали з наставниками через платформу Mentorloop, встановлюючи цілі та отримуючи регулярний зворотний зв'язок. Результат: розвиток стратегічного мислення, навичок емоційного інтелекту та прийняття управлінських рішень. Цифрові курси лідерства (Coursera for Campus). Студенти проходили онлайн-тренінги з лідерства та управління змінами, включно з командними проєктами та кейсами. Результат: формування навичок адаптації до змін, інноваційного мислення та управлінських компетентностей. Щодо використання аналітики даних у навчанні, то студенти кафедри економіки КНЕУ аналізували дані щодо ефективності командних проєктів за допомогою Power BI та Tableau і як результат – розвиток аналітичного мислення, стратегічного планування та лідерських навичок на основі обробки даних.

Згідно з дослідженням, опублікованим у 2025 році, цифрове лідерство включає в себе стратегічне бачення, технологічну обізнаність, орієнтацію на людей та культуру інновацій [3,4,5]. В Україні активно впроваджуються програми, спрямовані на розвиток цифрових компетентностей у молоді. Наприклад, студентки Львівського державного університету безпеки життєдіяльності здобули практичний досвід під час волонтерської діяльності у благодійному фонді «Майбутнє для дитини». Цей досвід сприяв розвитку їхніх командних та лідерських навичок у цифровому середовищі. Цифрова взаємодія є потужним інструментом розвитку командних та лідерських компетентностей. Вона дозволяє створювати ефективні команди, здатні до інновацій та адаптації до змін. Впровадження цифрових інструментів у навчальні та професійні процеси сприяє формуванню нових підходів до управління та розвитку лідерства.

Список використаних джерел:

1. Єрмоленко, А. Б. (2022). 44 цифрові інструменти розвитку лідерської компетентності. Доступно: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733076/1/Єрмоленко%20Бірник%20тез_Семінар_ТНОП-44-48.pdf
2. Цимбалюк, Ж. (2025). Ефективність експериментальної моделі розвитку командної взаємодії та лідерських якостей. *Педагогічна академія*, 1(1182). Доступно: <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/download/1182/1064>

3. Мінтій, І. (2025). Організаційно-виховний складник цифрової взаємодії у розвитку лідерських компетентностей. *Збірник наукових праць*, 1(332123). Доступно: <https://znp.udpu.edu.ua/article/view/332123/321179>
4. Бугас, Н. В. (2023). Публічні комунікації у процесі прийняття управлінських рішень. Київ: КНУТД (репозитарій). Доступно: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/24360>
5. Бугас, Н. В., Завадська, Є. Є. (2023). Державна науково-технічна політика: проблеми та шляхи їх вирішення (КНУТД репозитарій). Доступно: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/24356>
6. Бугас, Н.В. (2022). Експортний потенціал у системі зовнішньоекономічної діяльності промислового підприємства (КНУТД репозитарій). Доступно: <https://er.knutd.com.ua/handle/123456789/1400?locale=en>
7. Erasmus+ (офіційна сторінка програми). EU programme for education, training, youth and sport - загальна інформація, можливості фінансування проєктів освіти та capacity-building. Режим доступу: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/>
8. National Erasmus+ Office in Ukraine - новини та оголошення про проєкти з участю українських організацій (приклади фінансування освітніх ініціатив і capacity-building). Режим доступу: <https://erasmusplus.org.ua/en/2025/>
9. European Commission - Research & Innovation: Ukraine. Офіційна інформація про інтеграцію України у європейський простір досліджень та підтримку участі у Horizon Europe. Режим доступу: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/strategy/strategy-research-and-innovation/europe-world/international-cooperation/association-horizon-europe/ukraine_en